

ת"פ 25003/11/19 - מדינת ישראל נגד י.א

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 25003-11-19 מדינת ישראל נ' א'

7

כבוד השופטת סיגל אלבו המאשימה	בפני בעניין:
מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד פועה בן טוב	
נגד הנאשמים	
י.א ע"י ב"כ עוה"ד עופר אשכנזי	

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, ובמסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בהסדר בשלושה אישומים:

באישום הראשון:

תקיפת בת זוג, עבירה לפי סעיף 379 בצירוף 382(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק");

באישום השני:

תקיפה קטין ע"י אחראי, עבירה לפי סעיף 379 בצירוף סעיף 382(ב) לחוק;

באישום השלישי:

תקיפה קטין ע"י אחראי, עבירה לפי סעיף 379 בצירוף סעיף 382(ב) לחוק;

2. בהסדר הטיעון שנכרת בין הצדדים הוסכם שהנאשם יודה ויורשע בכתב האישום המתוקן, וכי הצדדים יטענו לעונש באופן חופשי.

כתב האישום המתוקן

3. על פי עובדות החלק הכללי של כתב האישום המתוקן, הנאשם היה נשוי לג' (להלן: "המתלוננת") בין השנים

עמוד 1

2008-2018. למתלוננת ולנאשם ארבעה ילדים: ש' קטינה ילידת 2011; י' קטין יליד 2012; שכל קטינה ילידת 2014 ו- א' קטינה ילידת 2014. לבני הזוג היה ילד נוסף, אשר נפטר בשנת 2016, בהיותו בן 7.

4. על פי עובדות האישום הראשון: במהלך החודשים אוגוסט - אוקטובר 2018, בשני מועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, תפס הנאשם בכוח את המתלוננת בידיה כדי להכניסה, בניגוד לרצונה, לחדר השינה, וזאת נוכח התנהלות בעייתית של המתלוננת מבחינתו.

הנאשם הורשע על שבמעשיו תקף את בת זוגו.

5. על פי עובדות האישום השני: בשנת 2018 במהלך יום השבת, לקחה ש' את אחותה הקטנה א' לשחק בחוץ. לאחר מכן, חזרו שתי הבנות הביתה, וא' החלה לבכות, ובעקבות כך התעוררו הנאשם והמתלוננת משנתם. הנאשם כעס על ש' שהביאה את אחותה הקטנה הביתה בזמן שישן, ונתן לש' מכה בישבנה. כמו כן, הכה הנאשם את ש' בישבנה במועדים נוספים שאינם ידועים למאשימה.

הנאשם הורשע על שבמעשיו תקף את ש' בהיותו אחראי עליה.

6. על פי עובדות האישום השלישי: במועד שאינו ידוע למאשימה ביקש הנאשם מבנו י' להביא לו חפץ כלשהו. י' ביצע את הוראתו של הנאשם באיטיות. הנאשם כעס על כך ש' מבצע את דבריו באיטיות, ואמר שהוא עושה זאת "בכוונה". בעקבות כך, הכה הנאשם את י' בישבנו, ולאחר מכן י' בכה. במועד שאינו ידוע למאשימה, בדירה ברחוב ב...., י' לא הקשיב להוראות אביו, ובתגובה תקף אותו הנאשם, והיכה אותו מכות בירך ובלחי. במועד נוסף, שאינו ידוע למאשימה, י' אמר לאביו דבר שנתפס על ידו כחוצפה, ובתגובה היכה הנאשם את י' בישבנו.

הנאשם הורשע על שבמעשיו תקף פעמים רבות את בנו הקטין, בהיותו אחראי עליו.

תסקיר שירות המבחן

7. תסקיר שירות המבחן הוגש ביום 7.3.22 (להלן: "התסקיר"). תסקיר משלים הוגש ביום 6.6.22 (להלן: "התסקיר המשלים"). תסקיר משלים נוסף הוגש ביום 8.9.22 (להלן: "תסקיר משלים נוסף").

8. להלן, אפרט את עיקרי הדברים בלבד.

התסקיר סוקר את הרקע האישי, המשפחתי והתעסוקתי של הנאשם.

הנאשם בן 43, נשוי בשלישית ואב לשמונה ילדים: שניים מנישואיו הראשונים, חמישה ילדים מאשתו הנוכחית, ובן נוסף שנפטר באופן פתאומי בהיותו כבן 7 שנים. מזה כשנה עובד הנאשם כטבח במסעדה בביתו. הנאשם סיים 12 שנות לימוד ותעודת בגרות במגמת מחשוב ובקרה. בהמשך למד מספר קורסים בתחום הבישול ב"תדמור". בהגיעו לגיל גיוס התגייס לצבא ושירת שירות חלקי בתפקיד מכונאי. לאחר שירותו עבד בתחום המלונאות והמסעדות ובהמשך עבד מספר שנים בתחום הקייטרינג. בתקופה זו החל בתהליך של חזרה בתשובה, שבסיומו למד לימודים תורניים לצד עבודה בתחום השיפוצים. בהמשך, מצבו הבריאותי התדרדר, הוא עזב את תחום השיפוצים, לימד תורה ושימש כגבאי בבית כנסת.

הנאשם נישא לאשתו הראשונה בהיותו כבן 24, ומנישואין אלה נולדו לו שני בנים. בני הזוג נפרדו בחלוף 4 שנים, לדבריו, עקב התקרבותו לדת. הנאשם סיפר כי שומר על קשר טוב עם ילדיו.

את אשתו הנוכחית, המתלוננת, הכיר הנאשם לאחר שחזר בתשובה בהיותו בן 30, ובני הזוג נישאו לאחר מספר חודשים. מנישואין אלה נולדו ששת ילדיהם, אשר אחד נפטר בהיותו בן 7.

הנאשם תיאר את הקשר עם המתלוננת כקרוב ומשמעותי וכי הזוגיות ביניהם מספקת. עם זאת, סיפר כי חוו משבר לפני כחמש שנים עם פטירת בנם הבכור בגיל 7 שנים. בהמשך התדרדר מצבו הבריאותי של הנאשם, הוא סבל מבעיות נשימה ובעיות אורתופדיות והתקשה בניידות משך תקופה ארוכה.

בשנת 2018 החל מצבה הנפשי של אשתו להתדרדר, היא חוותה שינויים קיצוניים במצב הרוח ובהמשך הוגדרה כסובלת מהפרעה בי-פולארית. לאור מצבה הנפשי הירוד של המתלוננת ומצבו הבריאותי המדרדר של הנאשם, משפחתה של המתלוננת נחלצה לסייע למשפחה. בתקופה זו התקשו הנאשם והמתלוננת בתפקודם ההורי ועלו חשדות להזנחת הקטינים ואלימות שהופעלה כלפיהם, ולפיכך, הוצאו הילדים בצו בית משפט לבית אחיה של המתלוננת, ששימש במשך 9 חודשים כמשפחת אומנה עבורם.

בתחילת שנת 2019, אושפזה המתלוננת וטופלה על ידי פסיכיאטר ובהדרגה, בסיוע טיפול תרופתי, מצבה השתפרה. באותה עת, התגוררה המתלוננת בבית הוריה, כאשר הילדים מתגוררים בבית אחיה. בתקופה זו יעצו למתלוננת בני משפחתה להתגרש מהנאשם, ואף ביקשו ממנה כי תפנה למשטרה בתלונות על מנת לקדם זאת. המתלוננת אכן הגישה תלונה במשטרה על אלימות כלפיה וכלפי ילדיהם, מה שהוביל להחלטת בני הזוג להתגרש.

לקראת סוף שנת 2019 שבו הילדים להתגורר עם המתלוננת, בתחילה בבית הסבים ובהמשך שכרה המתלוננת דירה בה התגוררה עם ילדיהם. בהדרגה חזרו בני הזוג לקשר זוגי, והנאשם ציין כי המתלוננת חזרה בה מתלוננותיה, וטען כי אלה היו תלונות שווא. בני הזוג נישאו מחדש, אך בשל ההרחקה מילדיו לא חזר הנאשם להתגורר עם אשתו וילדיו, ונפגש עם ילדיו רק במרכז קשר. בסוף שנת 2021 שב הנאשם להתגורר בבית אשתו וילדיו. הנאשם תיאר את ילדיו כילדים מתפקדים, בעלי יכולות וכוחות חיוביים.

הנאשם נעדר הרשעות קודמות.

הנאשם סיפר כי במהלך החודשים שקדמו לביצוע העבירות בשנת 2018 ולאחר פטירת בנו, ולנוכח מצבו הבריאותי שהתדרדר, התקשה לסייע לאשתו בגידול הילדים ובתפעול הבית, ובדיעבד מבין כי לא היה ער להתדרדרות מצבה הנפשי של אשתו בעקבות מות הבן.

בהתייחס לביצוע העבירות, באשר לאישום הראשון, שלל הנאשם התנהגות אלימה כלפי אשתו בעת ביצוע העבירה, והדגיש כי אשתו היתה נתונה במצב פסיכטי, חוותה מחשבות שווא ורצתה לצאת מהבית ולהסתובב בלילות. לדבריו, חשש לשלומה ועל כן כאשר ביקשה לצאת מן הבית נדרש לאחוז בה בחוזקה ולהכניסה לחדר השינה.

באשר לאישומים השני והשלישי, הודה הנאשם כי השתמש באלימות פיזית במצבים בהם ילדיו לא נענו לסמכותו, והוא התקשה בגיוסם למשימות בבית.

בהתייחס להתנהגותו האלימה כלפי ילדיו, התרשמות שירות המבחן היא כי הנאשם הפחית מחומרת האלימות בה נקט כלפי הילדים, וכי הוא התקשה לראות את חומרת מעשיו והשפעות התנהגותו על ילדיו. הנאשם מחזיק בעמדות הנותנות לגיטימציה לשימוש באלימות כלפי הילדים כדרך חינוך, והתקשה לראות חלופות נוספות להתנהלותו באותה עת.

הנאשם הבהיר כי מאז החל ההליך הפלילי נגדו והובהר לו כי אלימות פיסית אסורה, הוא נמנע משימוש באלימות מכל סוג שהוא.

בסיום הליך אבחון ממושך, הומלץ כי ההורים והילדים ישתלבו בטיפול ממושך הכוללים הדרכה הורית.

העו"ס מסר כי הילדים מתפקדים כיום היטב ללא אירועים או דיווחים חריגים. הילדים עברו אבחון פסיכודיאגנוסטי, והם מתפקדים מבחינה רגשית, לימודית והתנהגותית. הוצע לנאשם להשתלב בקבוצה טיפולית לאבות שהופנו לטיפול בעקבות אלימות במשפחה, שכן יש בטיפול זה להפחית את הסיכון להישנות עבירות דומות.

9. **בתסקיר משלים** מיום 6.6.22 ציין שירות המבחן, כי הנאשם גילה עמדה אמביוולנטית באשר לנזקקותו לטיפול ייעודי בתחום האלימות ההורית, ולא הפנים את הבעייתיות בהתנהלותו ככלל ובתפקודו הזוגי וההורי כדורש בחינה או שינוי. עם זאת, מסר כי ייתכן ויוכל להפיק דבר מה מן הטיפול.

שירות המבחן ציין, כי לאורך תקופת אבחון ממושכת חזרה ועלתה אמביוולנטיות של הנאשם בכל הקשור לנזקקותו הטיפולית, ורק לאחרונה השתלב בפועל בתהליך. לנוכח עמדותיו, הביע שירות המבחן ספק באשר ליכולת ושל הנאשם להיעזר בהליך הטיפולי. עם זאת, הציע שירות המבחן לבחון את השתלבות הנאשם בטיפול.

10. **בתסקיר המשלים הנוסף** מיום 8.9.22 ציין שירות המבחן, כי הנאשם השתלב בטיפול במהלך חודש מאי 2022, ושיתף כי הוא מגיע למפגשים הטיפולים באדיקות, חש נתרם מן השיח עם חברי הקבוצה והמנחה, וכן חש כי הוא מקבל כלים להתמודדות עם מצבי קושי ומשבר במשפחה. הנאשם שיתף כי מאז ששב להתגורר בבית, הוא מתקשה להציב גבולות ברורים לילדיו ומתנהל מתוך הימנעות, וזאת מחשש להסלים אירועים. במהלך הטיפול מסר הנאשם, כי הוא מבין כי הצבת גבולות בחינוך ילדיו הכרחית, ולומד זאת באמצעות הכלים הניתנים לו בטיפול להיות נוכח עבור ילדיו ולתמוך בהם, ומאידך להציב גבולות עבורם באופן שלא יחוה כפוגעני. עוד מסר הנאשם, כי בקשר בינו לבין אשתו יש תקשורת מכבדת, וכי הם נוהגים בשיתוף פעולה. הנאשם ציין כי הוא מודע לכך שהוא מצוי בראשית הדרך הטיפולית, אך מעוניין ומוכן לטיפול ארוך טווח שיאפשר לו להבין טוב יותר את ילדיו ואת צרכיהם, וביטא מחויבות לטיפול בהמשך.

שירות המבחן שוחח עם אשת הנאשם, אשר מסרה כי המצב בבית רגוע, אך לא היתה מעוניינת לקיים שיח רחב יותר.

בשיחה עם העו"ס המטפל של הנאשם והמשפחה, מסר העו"ס כי הנאשם מקפיד על הגעה רצופה למפגשים הטיפולים חרף קושי פיזי, וכי עד היום התקיימו 10 טיפולים, כאשר בתחילת המפגשים הנאשם היה שרוי בעמדת התגוננות, ובהמשך החל לבטא במפגשים את קשייו בקשר הזוגי וההורי. המטפל תיאר כי הנאשם עסוק בעיקר ביכולתו להציב גבולות לילדים מתוך מקום סמכותי ומכיל ולא כבעבר, ועל-פי התרשמות המטפל הנאשם נתרם רבות מההליך הטיפולי וצפויה לו תקופת המשך טיפול ארוכה.

בנוסף, משירותי הרווחה המטפלים במשפחה עולה, כי לא התקבלו דיווחים נוספים על מקרי אלימות מצד הנאשם כלפי בני משפחתו, ומגיליון רישומו הפלילי המעודכן עולה, כי לא נפתחו נגדו תיקי מב"ד חדשים.

כגורמי סיכון לעבריינות חוזרת, ציין שירות המבחן את חומרת העבירות, את קשיי הנאשם לבחון באופן מעמיק את התנהגותו האלימה, את דפוסי התנהגות העומדים בבסיס התנהגותו, את קשיי הנאשם להתמודד עם מצבי דחק, את מצבו הבריאותי הרעוע ואת אי היציבות התעסוקתית.

כגורמי סיכוי לשיקום, צוינו: העדר הרשעות קודמות, האחריות שמגלה הנאשם לתפקידו כאב, שיתוף הפעולה של הנאשם עם גורמי הטיפול ויכולתו לקחת חלק בטיפול ולהיעזר בו לתחילת התבוננות אודות דפוסי התנהגותו; הבנת הנאשם כי הוא נדרש להמשך טיפול והתחייבותו להמשכו גם במסגרת תקופת צו המבחן; החרטה שמגלה הנאשם על התנהלותו באירועי העבירה והבנה של חומרת מעשיו; העדר דיווחים על פגיעה נוספת במסגרת המשפחתית והמצוקה שחוזה הנאשם סביב הימשכות ההליכים המשפטיים.

לאור האמור, **המליץ שירות המבחן** להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה. באשר לעונש, ציין שירות המבחן כי שקל אפשרות של הטלת צו של"צ, אך לאור מצבו הבריאותי הקשה של הנאשם וקשייו בניידות, צו של"צ עלול להכביד באופן נכבד עליו ועל תפקוד המשפחה. לפיכך, המלצת שירות המבחן היא להעמיד את הנאשם לצו מבחן, וזאת לצד עונש מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מעבירה.

טיעוני הצדדים וראיות לעונש

11. באת-כוח המאשימה עתרה להשית על הנאשם עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס. אשר למתחם העונש ההולם, טענה שזה נע בין 12 חודשי מאסר בפועל ועד ל-24 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בטיעוניה הדגישה את חומרת העבירות ואת הערכים המוגנים שנפגעו, את העובדה שהנאשם נהג באלימות מתמשכת כלפי ילדיו, וציינה כי אין מדובר במקרה חד פעמי. ב"כ המאשימה הפנתה למדיניות הענישה הנוהגת וטענה שיש לנקוט בענישה מחמירה במקרה זה, בשים לב לריבוי העבירות. בתוך המתחם, ביקשה ב"כ המאשימה למקם את עונשו של הנאשם בתחתיתו של המתחם, לאור הודאתו והעדר עבר הפלילי.

12. בא-כוח הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם צו מבחן לצד מאסר על תנאי והתחייבות. בטיעוניה ציין שהטלת עונש מאסר במקרה זה מנוגדת לאינטרס הציבורי, וזאת לאור הליך השיקום בו החל הנאשם כפי שעולה מהתסקיר האחרון. עוד ציין את העובדה, שהנאשם נעדר עבר פלילי ואת חלוף הזמן מאז בוצעו העבירות, במהלכו לא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים. לפיכך, טען שיש לקבוע מתחם אשר בצדו התחתון עומד על ענישה מותנית, ואם ייקבע מתחם גבוה יותר, הרי לאור העובדה שהנאשם החל בהליך של שיקום, יש לסטות מן המתחם לצרכי שיקום. בהקשר של עבודות של"צ, ציין ב"כ הנאשם את מצבו הרפואי של הנאשם, שהוא בעל 100% נכות, סובל ממחלת ריאות וכאבים בעצמות, ועל כן יקשה עליו מאוד לעמוד בכך.

דברי הנאשם

13. הנאשם ניצל את זכותו למילה האחרונה. בדבריו סיפר כי בעקבות מות בנו, אשתו נכנסה להתקף פסיכוטי, נוצר לחץ גדול בבית ועל כן הגיב כפי שהגיב. הנאשם ציין כי היום הוא מבין כי טעה בשיקול דעת, מצטער על מעשיו, כי ההליך הטיפולי מסייע לו, והוא מעוניין להמשיך לקיים את משפחתו עם הכלים הטיפוליים שקיבל.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

14. כתב האישום מתאר אירועים הקשורים בקשר הדוק אשר ניתן להשקיף עליהם כמסכת עבריינית אחת. מדובר בעבירות בעלות רקע זהה וקשר ענייני ואשר נעברו באותה תקופת זמן, ועל כן ובהתאם למבחן הקשר ההדוק שגובש בפסיקה (ע"פ 4910/13 ג'אבר נגד מדינת ישראל (29.10.2014)), החלטתי שיש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכל העבירות.

15. כידוע, העיקרון המנחה בקביעת העונש הוא **עיקרון ההלימה**, דהיינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש שיוטל עליו (להלן: "**העיקרון המנחה**").

בית המשפט מצווה לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה בהתאם לעיקרון המנחה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

16. במקרה זה, **הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו** הם ערך ההגנה על גופם, ביטחונם, כבודם ושלוות נפשם של בת הזוג והקטינים, וערך השמירה על מרחב בטוח ונקי מאלימות במסגרת התא המשפחתי.

בהתייחסו לתופעה של אלימות בתוך מסגרת המשפחה שלל בית המשפט העליון ענישה גופנית של קטינים לשם חינוך, וקבע שמדובר בתופעה חמורה ופסולה שאבד עליה הכלח ושנזקה רב (ע"פ 4596/98 פלונית נגד מדינת ישראל (25.01.2000)). ובלשון בית המשפט:

"[...] בהתאם לכל האמור, יש לקבוע, כי ענישה גופנית כלפי ילדים, או השפלתם וביזוי כבודם כשיטת חינוך מצד הוריהם, פסולה היא מכול וכול, והיא שריד לתפיסה חברתית-חינוכית שאבד עליה כלח. הילד אינו רכוש הורה; אסור כי ישמש שק אגרוף, שבו יכול ההורה לחבוט כרצונו, כך גם כאשר ההורה מאמין בתום-לב שמפעיל הוא את חובתו וזכותו לחינוך ילדו. הילד תלוי בהורה, זקוק לאהבתו, להגנתו ולמגעו הרך. הפעלת ענישה הגורמת לכאב ולהשפלה אינה תורמת לאישיותו של הילד ולחינוכו, אלא פוגעת היא בזכויותיו כאדם. היא פוגעת בגופו, ברגשותיו, בכבודו ובהתפתחותו התקינה. היא מרחיקה אותנו משאיפתנו לחברה נקייה מאלימות. אשר-על-כן, נדע כי שימוש מצד הורים בעונשים גופניים או באמצעים המבזים ומשפילים את הילד כשיטת חינוך, הינו אסור בחברתנו כיום".

17. וכי:

"כבר נפסק בהקשר זה כי חומרה יתרה נודעת למעשי אלימות המתבצעים בתוך המשפחה תוך ניצול מעמדו של הגורם "החזק" בתא המשפחתי כלפי החלשים ממנו והתלויים בו. אכן, "עבירות אלו, מתרחשות על דרך הכלל בבית פנימה, באין רואה ובאין שומע, ומוסתרות היטב מהסביבה. פעמים רבות, שריו התוקף בקונספציה שגויה לפיה אין בכוחו של החוק לפרוץ את מפתן ביתו, בו רשאי הוא, לשיטתו, לנהוג במשפחתו כרצונו, כמו הייתה קניינו" (ע"פ 792/10 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (14.2.2011)). בנסיבות כאלה, על בית המשפט מוטל ביתר שאת התפקיד להגן על הנפגע או הנפגעת ולמצות את הדין עם הפוגע" (ע"פ 6539/17 נסראת אבו תנהא נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.03.18), פס' 6).

18. **מידת הפגיעה בערך המוגן** - בחינת נסיבות ביצוע העבירה מובילה למסקנה כי הפגיעה בערך המוגן הינה ברף הבינוני- נמוך, שכן מחד, מדובר במספר אירועים שחזרו על עצמם, אך מאידך, אין מדובר באלימות קשה או במי שגרם חבלות לבת זוגו או לקטינים. מובן כי אין באמור כדי לאיין את חומרת העבירה, אולם יש לשקול נתונים אלה בקביעת מתחם העונש ההולם.

19. לעניין **מדיניות הענישה הנוהגת**, בחינת הפסיקה בעבירות אלימות במשפחה, מלמדת שהוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב שבין מאסר על תנאי לצד של"צ או צו מבחן לבין מאסר בפועל לרבות בעבודות שירות, והכול בהתאם לעבירה, נסיבותיה, מידת האלימות שננקטה, תוצאותיה, חלקו של הנאשם, עברו הפלילי, ונסיבותיו האישיות. כבר נפסק לא אחת, כי כל מעשה אלימות שונה בנסיבותיו ובחומרתו, באופן המשפיע על קביעת מתחם העונש ההולם.

20. להלן, אסקור מספר פסקי דין שניתנו בהקשר זה:

רע"פ 3719/21 **פלוני נגד מדינת ישראל** (07.0.6.2021): נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בתקיפת קטין על ידי אחראי. בנסיבות המקרה, הכה הנאשם את שלושת ילדיו הקטינים, במספר הזדמנויות, במשך חמש שנים, ובין היתר באמצעות חגורה באופן שהותיר סימנים, וכן בסטירות, משיכות בשערות, איומים בסכין, בעיטות ואגרופים. הנאשם נידון לעונש בן **40 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים**. ערעור הנאשם לביהמ"ש המחוזי על חומרת העונש, נדחה. ביהמ"ש העליון קבע שעונשו של הנאשם לא חורג ממדיניות הענישה הנוהגת.

רע"פ 1322/19 **פלוני נגד מדינת ישראל** (14.03.2019): נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בתקיפת קטין על ידי אחראי הגורמת חבלה, ובתקיפת קטין על ידי אחראי. הבקשה הופנתה כלפי ההחלטה שלא להימנע מהרשעתו. בנסיבות המקרה, הכה הנאשם את בתו הקטינה, בהזדמנויות שונות, לעיתים באמצעות חגורה, ולא פעם תוך השפלתה במרחב הציבורי. על הנאשם נגזרו **מאסר על תנאי, צו של"צ, פיצוי וצו מבחן**. ביהמ"ש העליון קבע כי מעשיו של הנאשם מגלים חומרה יתרה, וכי אין בהרשעתו כדי לפגוע באופן קונקרטי בשיקומו.

ע"פ 9633/16 **פלוני נגד מדינת ישראל** (17.04.2018): ביהמ"ש העליון דחה את ערעורו של נאשם על הכרעת דינו ועל גזר דינו של בית המשפט המחוזי. הנאשם הורשע בחמישה מקרי אלימות כלפי אשתו וכלפי ילדיו במשך מספר שנים, ונידון ל-**27 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים**. הנאשם הורשע באירועים הכוללים שבירת ידה של אשתו; בעיטות באשתו; הכאת בתו לרבות באמצעות חגורה; והכאת בנו בין היתר באמצעות צינור. ביהמ"ש העליון קבע כי העונש שהוטל על הנאשם אינו חמור יתר על המידה, וכי הוא משקלל את נסיבות המעשה והעושה.

ע"פ (מח' י-ם) **אנגידאו נגד מדינת ישראל** (18.07.2017): ביהמ"ש המחוזי קיבל את ערעורו של נאשם שהורשע בשתי עבירות של תקיפת קטין על ידי אחראי, כך **שעונשו הופחת מ-7 חודשי מאסר בפועל ל-4 חודשי מאסר**. בנסיבות המקרה, הכה הנאשם את בנו הקטין בשני אירועים: באחד באמצעות מקל מטאטא, חגורה, וכבל של "עכבר" מחשב וגרר אותו; ובשני באמצעות חגורה. בית משפט קמא קבע שמתחם העונש ההולם את המעשים הוא מאסר בפועל לתקופה שבין מספר חודשים ועד לשנה וחצי. הנאשם התכחש למעשים שבהם הורשע ושירות המבחן לא בא בהמלצה שיקומית בעניינו. ביהמ"ש המחוזי קבע שהמתחם שקבע בית משפט קמא הוא נכון וראוי, וכך גם העונש שהוטל על הנאשם. עם זאת מצא בית המשפט לנכון להתערב בעונש ולהמתיקו קמעא נוכח שינוי נסיבות במשפחת הנאשם המעיד על הדרדרות במצבה של המשפחה.

ע"פ (מח' חי') 8394-12-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (13.2.2014): התקבל באופן חלקי ערעור המדינה על קולת העונש, בעניינו של נאשם אשר הורשע בביצוע עבירות אלימות במשפחה. הנאשם במספר רב של הזדמנויות תקף, בין היתר, את בתו הקטינה באמצעות גופו ואף באמצעות חפצים. בית משפט השלום גזר עליו **120 שעות של"צ וצו מבחן למשך 18 חודשים**. בנוסף על כך, בית המשפט המחוזי הטיל על הנאשם מאסר על תנאי והתחייבות כספית.

עפ"ג (מח' מרכז) 5662-06-10 **קצב נגד מדינת ישראל** (10.11.2010): התקבל ערעורו של נאשם אשר הורשע בהתעללות בקטין על ידי אחראי. הנאשם היכה את ארבעת ילדיו הקטינים בהזדמנויות שונות. עונשו הוקל משישה חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות **לצו שירות לתועלת הציבור בן 200 שעות**.

ת"פ (י-ם) 10032-05-17 **מדינת ישראל נ' מאיר נקר** (28.10.2018): הנאשם נידון **למאסר על תנאי ולצו מבחן למשך שנה**, בעקבות הרשעתו בתקיפת בתו הקטינה. באותו מקרה, סטר הנאשם לבתו בפניה, דחף אותה לעבר חדרה והדף אותה למיטתה. כאשר ביקשה הבת לצאת מחדרה, תפס אותה הנאשם בידיה וכתוצאה מכך נגרמו לה נפיחות בצוואר ושריטה באוזן. בית המשפט ציין כי בשים לב לחומרת העבירות מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל. בהתחשב בעובדה שלנאשם הרשעה קודמת בעבירת אלימות במשפחה, בהליך הטיפול שערב הנאשם ובכך שהנאשם היה נתון במעצר 49 יום נגזרו על הנאשם צו מבחן והוארך המאסר על תנאי.

ת"פ 31154-12-14 (ב"ש) **מדינת ישראל נ' פלוני** (21.1.2015): הנאשם נידון ל-**6 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו ולמאסר על תנאי**, לאחר שהורשע בתקיפת בתו הקטינה. באותו מקרה, בשעה שבתו הקטינה נעמדה מולו על מנת למנוע ממנו לפגוע באמה, הכה הנאשם בראשה. בית משפט שלום ציין כי מתחם העונש נע בין שני חודשי מאסר ל-9 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ (פ"ת) 54846-12-13 מדינת ישראל נגד וילואנבה (21.09.2014): הנאשמת נידונה **למאסר מותנה, לצד צו של"צ, צו מבחן והתחייבות**, בעקבות הרשעתה בשני אישומים. באישום הראשון הורשעה בתקיפה בנסיבות מחמירות, בכך שסטרה לביתה בפניה; באישום השני הורשעה בתקיפה על ידי אחראי, בכך שהכתה את בתה באמצעות חגורה וגרמה לה לסימן כחול ולנפיחות. נקבע שמתחם העונש ההולם נע בין **צו של"צ ועד 10 חודשי מאסר בפועל**.

ת"פ (פ"ת) 4608-11-11 פלוני נגד מדינת ישראל (19.06.2014): הנאשם הורשע בתקיפת קטין על ידי אחראי, ונידון **לחודשיים מאסר בעבודות שירות לצד עונשים נלווים**. בנסיבות המקרה, הצליף הנאשם בישיבתו של בנו ובנה של זוגתו באמצעות חגורה, לאחר שהשניים לא נענו לבקשתו להיות בשקט. כתוצאה ממעשיו נותר סימן אדום על ישבנו של אחד הילדים, והילד השני פרץ בבכי. נקבע שמתחם העונש ההולם נע בין **צו של"צ ועד 10 חודשי מאסר בפועל**.

ת"פ (נצ') 41022-01-14 מדינת ישראל נגד אהרון (03.11.2016): הנאשם נידון **למאסר מותנה והתחייבות**, לאחר שהורשע בתקיפת בנו הקטין. הנאשם היכה את בנו באגרוף בפניו ובעט בו, שעה שהקטין נחלץ לסייע לאמו במהלך עימות שלה עם הנאשם. נקבע שמתחם העונש ההולם את העבירה נע בין ענישה צופה פני עתיד ועד למאסר בפועל בן מספר חודשים בודדים.

ת"פ (פ"ת) 57587-07-14 מדינת ישראל נגד פלוני (28.02.2016): הנאשם נידון **למאסר מותנה, לצד צו מבחן פיקוחי וצו של"צ**, לאחר שהורשע בתקיפת בתו הקטינה. הנאשם היכה את בתו במכת אגרוף בפניה בעקבות ויכוח ביניהם בעת שהיה שרוי בגילופין, וחזר על כך גם כאשר שכבה במיטתה. כתוצאה ממעשיו הנאשם נגרמו למתלוננת חבלות במצח, בלחי ובשפתיים.

ת"פ (כ"ס) 46917-11-11 מדינת ישראל נגד ת' ל' (01.05.2013): הנאשמת נידונה **למאסר מותנה ולצו מבחן**, לאחר שהורשעה בתקיפת בנה הקטין בשני אירועים שונים. באירוע הראשון סטרה לקטין לאחר שפגע בקטין אחר בגן שעשועים; ובאירוע השני, סטרה מספר פעמים על לחיו של הקטין ועל גופו. ביהמ"ש קבע שלא ניתן לבטל את הרשעתה של הנאשמת, זאת בשל האינטרס הציבורי שאינו מאפשר העברת מסר סלחני כשמדובר בשני אירועי אלימות על רקע קשיים בחינוך ובטיפול בקטין.

ת"פ (ת"א) 3568-05-11 מדינת ישראל נגד פלוני (29.09.2013): הנאשם נידון **למאסר מותנה, התחייבות וצו מבחן** לאחר שהורשע בתקיפת בנו הקטין. הנאשם הוזמן לבית הספר שבו למד הקטין בעקבות התנהגותו בבית הספר. לאחר שנכנס לשטח בית הספר רדף אחרי הקטין אשר נמלט מפניו ונפל ארצה, אז תקף אותו הנאשם באגרופים ובבעיטה. ביהמ"ש קבע שמתחם העונש ההולם את המקרה נע בין מאסר על תנאי שלצדו קנס ועד למאסר בפועל בן 8 חודשים שלצדו מאסר על תנאי וקנס. ערעור מטעם הנאשם לבית המשפט המחוזי נדחה (ע"פ (מח' ת"א) 26397-11-13 פלוני נגד מדינת ישראל (12.01.2014)).

21. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. **העדר תכנון**; העבירות נעברו ללא תכנון מוקדם אלא כהתפרצויות

עמוד 9

כעס אלימות ספונטניות.

ב. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה;** המעשים נעשו תוך ניצול כוחו ומעמדו של הנאשם כאביהם של הקטנים ואת פערי הכוחות המובנים ביניהם. לפיכך הנאשם הוא שנושא לבדו באחריות לאלימות שבה נקט כלפי ילדיו, ובאחריות להשלכותיה.

ג. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה;** מעשיו של הנאשם לא גרמו נזק גופני או נפשי לאשתו או לילדיו. אולם בהחלט יתכן כי המכות הותירו צלקות בנפשם של הקטנים, שכן נזקים מעין אלה כרוכים באופן אינהרנטי בעבירות אלימות.

ד. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה;** שירות המבחן העריך כאמור שברקע לעבירות עומדים מצב בריאותי קשה, תפיסת עולם הנותנת לגיטימציה לשימוש באלימות כלפי ילדים כדרך חינוך לגיטימית, וקושי להתמודד במצבי דחק.

22. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 י"ג), ולאחר שקלול מכלול הנסיבות והשיקולים במקרה דנא, אני סבורה שמתחם העונש ההולם את המעשים כולם נע בין מאסר על תנאי והתחייבות לצד צו מבחן, צו של"צ או קנס ועד ל-8 חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו בעבודות שירות, לצד ענישה נלווית.

23. במקרה זה, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולה.

גזירת העונש המתאים לנאשם

24. בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** ולתת להן משקל, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.

בהתאם לכך נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו;** הנאשם חזר להתגורר עם אשתו וילדיו. אין ספק שעונש מאסר יגרום לנאשם ולבני משפחתו נזקים כלכליים ומורליים. לכך יש להוסיף את העובדה שלנוכח מצבו הרפואי של הנאשם, הוא לא יימצא כשיר לבצע עבודות שירות. בנוסף על כך, יקטע המאסר את ההליך הטיפולי בו החל הנאשם במסגרת שירות המבחן, שכן לא ניתן להטיל מאסר בפועל יחד עם צו מבחן. עוד יש להביא בכלל חשבון גם את האפקט הקרימינולוגי של המאסר על כל הכרוך בכך. מכאן שאם יוטל על הנאשם עונש מאסר מאחורי סורג ובריה, ייפגעו הוא ובני משפחתו במישור הכלכלי, הנפשי, הרגשי, השיקומי, והמשפחתי.

כמו כן, לנוכח מצבו הבריאותי של הנאשם והעובדה שהוא סובל מקשיי ניידות, אף הטלת צו של"צ עלולה להכביד באופן ממשי על הנאשם ועל תפקוד המשפחה, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן.

ב. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו;** הנאשם הודה במיוחס לו ועל כן ניתן היה להניח לטובתו הנחות מקלות שנוהגים להניח ביחס למי שהודה ובהן הכרה בחטא, קבלת אחריות, הפנמה וקבלה לעתיד. הודאתו זו חסכה את עדותם של בני משפחתו על כל הרגישות הכרוכה בכך וחסכה זמן יקר ומשאבים של כל המעורבים בהליך. גם בדבריו לשירות המבחן קיבל הנאשם אחריות מלאה על מעשיו, והביע נכונות לתקן דרכיו וליטול חלק בהליך הטיפול.

ג. **חלופי הזמן;** העבירות התרחשו בשנת 2018 לפני ארבע שנים. מאז בוצעו העבירות לא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים ולא דווח על אירועי אלימות במשפחה.

ד. **עברו הפלילי של הנאשם;** הנאשם נעדר עבר פלילי.

לאחר שנתתי דעתי לכלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה הגעתי לכלל מסקנה שיש למקם את הנאשם **ברף התחתון של מתחם העונש ההולם**, קרי, לגזור עליו צו מבחן לצד מאסר על תנאי והתחייבות. לנוכח מצבו הרפואי וקשיי הניידות מהן סובל הנאשם לא אטיל עליו צו של"צ. תחת זאת מצאתי מקום להטיל עליו ענישה מוחשית בדמות קנס.

סוף דבר

25. לאחר ששקלתי את רכיבי הענישה השונים - סוגם, מידתם והשפעתם ההדדית, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. **צו מבחן למשך 12 חודשים.**

ב.

מאסר בן חמישה חודשים שאותו לא יישא הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים מהיום עבירת אלימות במשפחה, ויורשע בה בתוך התקופה או לאחריה.

ג. **הנאשם יתחייב בסכום של ₪ 3,000 למשך שנתיים שלא יעבור עבירות של אלימות במשפחה.**

ד. **קנס בסכום של ₪ 1,500.** הקנס ישולם ב-3 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.11.22 ובכל 1 לחודש שלאחר מכן. לא יעמוד הנאשם בתשלומים במועד תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

על הנאשם לשלם את חוב הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה
עמוד 11

באחת מהדרכים הבאות:

- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il (ניתן לשלם בפריסה של עד 18 תשלומים בהסדר קרדיט) או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות"
- מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
- במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום)

מזכירות בית המשפט תמציא את העתק גזר דין לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ח' תשרי תשפ"ג, 03 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.